

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Tanım

13

Olumlu olsa da olumsuz olsa da veriyi algılamak sevgiyi artırır *

M. Arif Akşit , Gamze Yıldız*** , Pınar Uğur**** , Erdal Çam*******

**Eskişehir Acıbadem Hast. Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi Toplantısında konuşulmuştur.*

***Prof. Dr. Pediatri, Neonatoloji ve Ped. Genetik Uzmanı, Acıbadem Hast., Eskişehir*

****Hemşire, Eskişehir Acıbadem Hastanesi Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi*

*****Hasta Kabul Yetkilisi, Acıbadem Hastanesi, Çocuk Polikliniği*

******Avukat, Turgutreis, Bodrum*

Bir veriyi algılamak, olumlu veya olumsuz boyutta olması, içimizdeki sevgiyi değiştirmemelidir. Kim kötülük, zulüm ve zarar oluşturuyorsa o kendisine yapmaktadır. Elbet sessiz kalmamaz, karşı çıkılır ve yapılabilirse düzeltmeye gidilir. Suç unsuru olan şey Anayasa 137. Maddesi gereğince emir olsa bile yapılmaz ve TCK 280. Maddesi uyarınca da “Görevini yaptığı sırada bir suçun işlendiği yönünde bir belirti ile karşılaşmasına rağmen, durumu yetkili makamlara bildirmeyen veya bu hususta gecikme gösteren sağlık mesleği mensubu” uyarınca emre uyarınca veya yaparsa, hapis cezası ile cezalandırılır. Bu nedenle artık bireysel değil kamu davası olmaktadır.

Af dilemek, cezayı kaldırmaz, sadece bireysel davanın sürmemesi anlamındadır. Hakların eşit paylaşımı Ticaret Kanununu temelinde de bir anlaşmanın geçerli olması için şarttır. Dolayısıyla, ben af diledim, af ettim diyerek oluşan zarar veya suç ortadan kalkmamaktadır, paylaşım hakların eşit dağıtım ile adalet sağlanmalıdır.

Sonuçta insanları sevmeli, onlarla iletişim gerekirse selam ile sınırlanmalı, fiillerine ise karşı çıkmalıdır, ancak etik ve insanlık üzerine olanları da desteklemeli, önermelidir. Algılayan ve insan olduğunun farkına varan kişi her olay, durum, olgu ve veri oluşumunda; olumlu ise sevgisini artırır, olumsuz olursa nefret sarmalından çıkarsa sevgisini artırıcı etkisi olur.

Yönetim boyutunda veya yönetilen kişi olarak, ortada bir fiil olduğunda, bu karşılıklı anlaşmazlık sonucunu doğuruyorsa, eşit haklar sağlanmadan çözüm oluşamaz. Bu nedenle kızmak, nefret etmek veya çatışmanın bir anlamı olamaz. Sizi haklı iken haksız kılabilir. Nefret zaten insanlık suçu dışında TCK olarak ta suç niteliğindedir (TCK Madde 122: Nefret ve ayrımcılık).

Sonuçta fiile kızgın, faile kızmayın, aradaki dengeyi bırakın hukuk çözsün. Af dilereniz bile hakkınızdan vaz geçiyor anlamında olamazsınız.

Gerçi hakkınız olan tazminat ve karşı tarafın bedel ödemesinden vaz geçmek, af dilemek anlamında ele alınamaz.

Sevgi, düşmanınız olsa bile sevgi duymanıza engel olamayacağı açıktır. Çanakkale’de karşılıklı savaş akrabaları olduğu, düdük çalıp savaş sırasında birbirine kurşun sıkanların, düdük ile savaş zamanı bitince, karşılıklı yiyecek, su ve ikramların olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Halen Anzak’ların Çanakkale Savaşı başlangıcı olan 18 Mart’ta gelmeleri ve törenlerin karşılıklı düzenlenmesi bu sevginin sonucundadır. Birbirini öldürmüşler ama dostluk bozulmamıştır. Kaynağı insanlık sevgisidir. “Onların evlatları bizim evlatlarımız ile birlikte yan yana yatmaktadır” Çanakkale hitabesinde olan sözdür. Bağımsızlık için savaşanlara duydukları saygı belirgindir. Dedeme sorduğumda, tetiğe dokunan parmak, hak etmedikçe oynamadı ve besmelesiz de ateş etmedim demiştir.

Sonuçta olan ve oluşan boyutu, olumlu ve olumsuz olsa da algılayan ve bunu insanlık üzere yorumlayanlarda nefret değil, kahretsin yaklaşımı değil, ıslah etsin ve sevgi oluşsun boyutu, dileği ve niyeti öne çıkmıştır. İşte bu boyuta da insanlık ve bunu yapana da insan denilmektedir.

Özet

Olumlu olsa da olumsuz olsa da veriyi algılamak sevgiyi artırır

Amaç: Yönetim kademesi için istediği gibi, planlandığı şekilde olmadığında, ayrıca bireylerin sorun, kusur ve engelli olan kişiler olması açısından bir yaptırım ve zorlamalar ile farklı boyuta geçebileceği dikkate alınarak, bu Ünitelerde olumlu (örnek) ve olumsuzlukların (ibret olması) nefret değil sevgi oluşturmaları konusu irdelenmektedir.

Dayanaklar/Kaynaklar: İnsan Hakları ve Türk Ceza Kanunu, Kuran gibi bazı hukuk ve inanç kaynaklarından yararlanılmıştır.

Giriş: Affetmenin suçu kaldırmadığı ve ancak tazmin edilme, cezayı çekme ile oluşabileceği vurgulanmaktadır. Birey hakkının düşmeyeceği bilinmelidir.

Genel Yaklaşım: Eşitlik ilkesine aykırı olan ve Ticaret Kanunda eşitlik ilkesi ile karşılıklı helalleşemeyen bir durum olması, zarar oluşması ile, tazminatın cezasızlığı sağlamayacağı, beraatın sadece ceza indirimi ve tutukluluk kalkacağı algısında olunmalıdır. Nefret fiile olmalı, bireye olmamalıdır. Kuran’da bile soyut kavramları somut şekle dönüştürerek, farklı bireyselden uzaklaşıp, kalıp ve emirlere döndükleri gözlenmektedir. Kültürel gelenek boyutu ile yaptırım getirilmeli, sevgiden uzaklaşımaya çalışılması bir boyut olarak öne çıkmaktadır. Özellikle sağlık personeli olumlu ve olumsuz durumlarda da sevgiyi öne çıkarmalı, tümünden ders çıkararak, olumlu boyutta, ders niteliğinde görüp, gelişim ve değişimi yaşamalıdır.

Yaklaşım: Bireyler ne kadar sorunlu olursa olsun, doğal yapı içinde bunlardan uzak olunmalıdır, ama sağlık elemanları en kötü olgularda da sabırla uğraşmalı ve didinmelidirler. Bin gramın altındaki bir prematüre bebeğe aylarca bakmak, onun sorunları ile uğraşmak, aynı şekilde anomali bebeği insan olduğu için yaşatılma mücadelesi ancak sevgi ile olabilecek durumdur. Ayrıca ailelerin endişe ve sıkıntılarını da yansıtılmaları, hatta bebeğin ölmesini doğrudan veya dolaylı istemeleri bile insanın sevgisinde en ufak bir açıklık olmamasını gerekli kılmaktadır.

Sonuç: Farkındalık, insan olarak, birey olarak, varlığın sağlıklı olması için eğitim almış ve beceriler yüklenmiş kişiler olarak insanlığı, sevgiyi devamlı ilerletmek ve geliştirmek bir yaşamın amacı, gayesi olmaktadır.

Yorum: Etik, inanışlar ve tümünün kaynağı, sevgidir ve insanları var edenlerde sevgidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşamın amacı, kaynağı olan sevgi

Outline

To perceive the Evidence, whether positive or not, leads respect on love

AIM: Mostly the executive person, try to figure and construct the plan, the regulations, so sometimes be harsh and the result will not what he/she required, even the person is handicapped. So, the not near positive or the negative results will not be forming hatred, even be leading to love and respect. This Unit especially for the negative perspectives, how to be forgive, by personal rights be on act.

Grounding Aspects: Human, civil Rights and Liberties perspectives and from Turkish Penalty Code Articles and Quran mentioned concept on forgiveness is considered. The Rights is not dropped by the forgiveness must indicated.

Introduction: Whatever the problem is so worse, naturally escape or be far away of it will not be in contact will be somehow a solution, thus, for medical team, must be take care and serve, treat them. The preterm infants

below 1000 grams, for hours, days and even months to be with them, to be a physician, nurse, even at the anomaly's infants, there will be only one energy source to care and serve, treat them, is love. The family indicates even their stresses, even not to be in life, is also consideration of the medical staff. There will be no gap, no leak from the love.

Forgiveness is not cancelled the personal rights, not because any harm, at the Turkish Marchand Law, there must be equilibrium balanced rights for the forgiveness, the compensation only reduced to days in prison and reduced the penalty. Hatred is not allowed to any form, you might be angry to the act, not the people. Cultural angle the indications according to their regulations, traditions, thus, they are not be acceptable, even indicted at the Penalty Code, in Turkey. Especially the medical staff, must be looking on love aspect, respect each as a Human, a love indication of the to be.

Conclusion: All the considerations, grounded from Ethics and Human Rights, must be leading to love considerations, result even at the negative outcome be as a lesson to us, an educational perspective, for the aim is the humanity and progress and innovative at the medical purposes.

Key Words: The purpose of living is love

Giriş

İnsan bir şeyi affettim demek ile gerçek anlamda onun tüm suçlarının düşürmesi anlamında değildir, sadece onunla ilişkiyi kesmek anlamındadır. Tazminatı ve bedeli ödememesi değildir.

Türk Ceza Kanunu'nda af

Madde 65- (1) Genel af halinde, kamu davası düşer, hükmolunan cezalar bütün neticeleri ile birlikte ortadan kalkar.

(2) Özel af ile hapis cezasının infaz kurumunda çektirilmesine son verilebilir veya infaz kurumunda çektirilecek süresi kısaltılabilir ya da adli para cezasına çevrilebilir.

(3) Cezaya bağlı olan veya hükümde belirtilen hak yoksunlukları, özel affa rağmen etkisini devam ettirir.

Dava veya cezanın düşmesinin etkisi

Madde 74- (1) Genel af, özel af ve şikâyetten vazgeçme, müsadere olunan şeylerin veya ödenen adli para cezasının geri alınmasını gerektirmez.

(2) Kamu davasının düşmesi, malların geri alınması ve uğranılan zararın tazmini için açılan şahsi hak davasını etkilemez.

(3) Cezanın düşmesi şahsi haklar, tazminat ve yargılama giderlerine ilişkin hükümleri etkilemez. Ancak, genel af halinde yargılama giderleri de istenemez.

Yorum: Bazı konulara vurgu yapılmalıdır:

- **Birey Hakkı düşmez.** Kamu davası düşer ama bireysel hukuk davaları düşmez. Net olarak “(3) Cezaya bağlı olan veya hükümde belirtilen hak yoksunlukları, özel affa rağmen etkisini devam ettirir” vurgusu açıktır.
- **Eşitlik ilkesine aykırı olanlar af ile geçerli olamaz.** Helalleşme ile ancak anlaşma olursa gerçekleşebilir. Ticaret Kanununun “**Madde 391: Batıl kararlar: MADDE 391- (1) a) Eşit işlem ilkesine aykırı olan, ile “MADDE 1530- (1) Aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, ticari hükümlerle yasaklanmış işlemler ve şartlar batıldır”** denilmektedir.
- **Zarar oluşturan ve yasak eylemlerde af olamaz, ceza ödenmelidir.**
- **Ödenen tazminat, ceza da geri verilmez.** Burada af tanımında cezanın düşmesi değil, kamu olarak bazı unsurlardan vaz geçilmesini ifade eder. Hukuk davaları devam eder.
- **Kişi beraat etmemiş, suç düşmemiş, sadece aktif, hapisane, tutukluluk cezasından kurtulmuştur.**

Fiile kızın, faile kızmayın

İnsanlar bazı eylemleri yaparken kasten yapmamış olabilir ve taksir ile dikkat ve özen eksikliği ile yapmışlar ise bundan nedamet duyabilir ve pişmanlık ile af dileyebilirler. Bu durumda af edilseler bile tazminatı ödemeleri gerekir.

Kişi düşman değil, sonradan dost olabilir. Gerçi dost denilenlerde zamanla benlik araya girince de düşman olabilirler.

Komplikasyon tüm tedbir ve dikkat ile özene karşın istenmeyen durumun olması ve bireyin bunu önlememesi, önleyememesi ile oluşan durumdur. Bu uzmanlar tarafından incelenerek bireyin herhangi bir engelleyebileceği durum yok ise, kişiye ceza verilmez.

Affetme öncelikle kişinin içinde sevgi ile dolu olması, onunla mücadele yerine, birey ile ilişkiyi kesme işlemdir. Cezadan vaz geçme değil, birey ile ilişkiyi kesme işidir. Zarar veren kişi ile anlaşma veya sonunda birlikte olmak değil, sadece insan olarak selamı vermek ama iletişim ve ilişkileri kesmek gerektiği vurgusu olmalıdır.

Affetme ile ilgili bazı vurgular

- Affetme; ancak hatasını anlayan, pişman olan ve arkasından bir daha zarar üzerine olmamak ve olaydan ibret alarak yapmama yönünde olan içindir. Hatasının farkında olup, bunu algılayan ve ders alarak şükreden kişi ancak affedilmeyi hak etmektedir.
- Öz benliğine zarar edip, bunu fark eden kişi, bilim üzere olup, fantezi ve gerçek dışından saparsa, af edilmeyi hak etmektedir.
- Daha önce iyi niyetle de olsa, yanlış fark ederek, bilime uygun yola dönen kişi bir daha aynı yola sapmaması, doğruluğa dönmesi ile af edilmeye layıktır.
- Her benliğin yaptığı iyilik kendi lehine, işlediği kötülük kendi aleyhinedir. Ancak, kişinin hem kendisini hem başkaları için kazandığı onun lehine, yalnız kendi nefsi için kazandığı onun aleyhinedir. Bir başka açı ile kişinin kendi emeği ile kazandığı lehine, başkalarının sırtından kazandığı aleyhinedir. Hekimler bu nedenle hastalarına yaklaşım yaparken, daima zarar vermeme prensibi içinde olmalı ve iyilik üzere olmalıdırlar.
- Bir hekim hastanın sorununu ve durumunu kavramıyorsa, danışmanlık almalı ve/veya uzmanına sevk etmelidir. Ben bilirim, ben öğrenirim savı geçerli olamaz. Güç yetiremeyeceğimiz şeyleri de yüklenmemeliyiz.
- Gerçek veriyi bilim dışına iten, göz ardı veya yanlış yorumlayan kişiden sakınmalı, yorumlarda sağlam bilim temelinde olmalı, onlara karşı akıl ve etik olarak dik durmalıdır.
- Bazıları bilime inandık diye başlarken, veri analizinde bilim dışı olurlarsa, tüm yorumlar sayılmamalı, baştan ele alınmalıdır ve bilim dışı olan kişi ve görüşler tamamen dışlanmalıdır.
- Merhamet ve sempati acıma hissi ile birlikte olduğu için, empati, kendini onun yerine koyma geçerli olmalı ve sübjektif duyguların olması ile objektiflik kaybolacağı için, bu ortamdan kaçınmalı ve görüşleri dikkate alınmamalıdır.
- Bir sağlık elemanı ne olursa olsun, isterse düşman, kendini öldürmek isteyen kişi olsun, yaşam hakkı çerçevesinde ona yardım eder ve herhangi bir tereddütü bile oluşmaz.
- Sonuç alınması ile bazı yaklaşımların durumu daha net ortaya çıkacaktır. Bu açıdan sonunda pişman olmaksızın, arada izlem ve veriler ile elde edilen sonuçlar aralıklı irdelenmelidir.
- Tüm yaklaşımların dayanağı etik ve insanlık üzere olmalıdır. Zarar dokunmama ile, yararlı olma, bilim üzere olma ile kişilik haklarına saygı temelinde bulunulmalıdır.
- Mal, mülk ve bilim üzere olmanın gereği, bunları gelecek nesillere eğitim ile aktarmak ile, sevginin yayılması içindir. Miras ölümden hemen sonra paylaşılır ve geriye kalan olmaz.

- Her birey yaptıklarının sonucunu alır, iyilik eken iyilik, kötülük eken de kötülük alır ama vaz geçme ve farkına varan ise elbet iyilikte ise geçmişe düzeye göre sünger çekilebilir.

Af etmenin ters boyutu: Nefret

Türk Ceza Kanunu'nda Nefret Boyutu ile ilgili Maddeler aşağıda sunulmaktadır.

Nefret ve ayırmıcılık

Madde 122-

(1) Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç, din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret nedeniyle;

- a) Bir kişiye kamuya arz edilmiş olan bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini,
 - b) Bir kişinin kamuya arz edilmiş belli bir hizmetten yararlanmasını,
 - c) Bir kişinin işe alınmasını,
 - d) Bir kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını,
- Engelleyen kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Burada kişinin haklarının temini açısından sorumlu olanlara nefret duymanın bir suç olduğu ortaya çıkmaktadır. Kısaca nefret bir insanlık suçu gibi bir durum olduğu vurgulanmalıdır.

Nefret ile ilgili bazı vurgular

- Akıllı olan kişiler, eğitilmiş ve insanlık üzere olanlar, kendilerinden başkaları ile ve özellikle sosyal açıdan amir durumunda olduğunuz kişilere sırlar ve bazı gizli olması gerekenleri söylememeli, gizliliği paylaşmamalıdır. Yanlış anlaşma, yanlış yorum ile nefret oluşabilir.
- Başkalarının eline sizin için mahrem ve açıklanmaması gereken bilgiler ellerine geçerse, bazıları sizden faydalanmak için, işleri sizin tersinize yorarak, sizi sarpa sardırıp perişan etmekten çekinmezler. Hatta size sıkıntı verecek şeyi pek severler. Ağzlarından nefret ve öfke taşıyabilirler. Benlikleri, hasetleri ile içlerinde göğüslerinin saklamakta olduğu şeyleri kısmen veya tamamen ortaya koyabilirler. Bu açıdan arada olumsuzluk oluşmaması ve hatta nefrete kadar giden boyut olmaması için, bireysellik ve birey haklarında gizlilik ve kişilik haklarının korunması ve inançların sorgulanmaması insanlık, etik ve tüm haklar açısından önemlidir.
- Geçmişte kalanlar, eski oluşunlar gerekçe gösterilerek, şimdi yaşayanların herhangi bir sorumluluğu yokken, bunlar nedeniyle suçlama yapılamaz. Suç bireyseldir. Evlatlarından sorulamaz, istenemez. Bu açıdan talep edilecek hak, kimden ise ondan alınmalıdır. Eğer talep eder ve doğal olarak alınmadığında her iki taraf için bir nefret kaynağı olabilir.
- Aramızda olan kıymetler, paylaşım ve insanlık olarak varlık boyutunu algılamak içindir, birbirimiz ile kavga ve nefret nedeni olmamalıdır.
- Kavga ve nefret, tüm değerlerin elimizden kaçması, avcumuzdaki su gibi kayıp akmasına neden olabilir.
- Sosyal olarak bir hırsızın zengin olması beklenebilir ama gerçekte hiçbiri zenginliği yaşamamış ve perişan olup gitmişlerdir.
- Varlık ancak adalet, haklara riayet ve hak edene hakkını vermek ile sağlanabilir bunun temelinde de sevgi, insanlık sevgisi vardır. Bunların olmaması ile tüm boyut tersine döner ki tarih örnekleri ile doludur.
- Gerçeği saptırmak, yalan ile menfaat temin etmek, küfür ve taşkınlık bir süre bireyleri kazançlı olduğu algısını yaratabilir. Bunlar kısa, uzun sürebilir ama bilinir ki geçicidir.

- Ne zaman hakları çiğneyen, zalim kişi hakların talep edilmemesi için, savaş için bir ateş yakan kişi, sonuçta döner kendi elini yakmaktadır. Ekilen düşmanlık ve nefret karşı tarafı birbirine yaklaştırıp, anlaşmalarını sağlayabilir.
- Bir insanın benliğini örnek, aklın kullanılmamasını sağlayarak, düşünmeyen, vicdanını karartanlar; uyuşturucu ve kumara sokularak aramıza düşmanlık ve şiddetli nefret yerleştirip insanları insanlıktan uzaklaştırabilirler. Ancak oluşan boyut, zararın büyüklüğü ile bireyleri yok etmektedir. Ancak sevgiye dönerek pişman olmaları ile değişim sağlanabileceği algılanmalıdır.
- İnsanları zarardan esirgeyen, koruyan, tedbir alan ve bağışlayanlar, sağlık himmetinde olanların, hakimlerin ve yöneticilerin temel tutum ve davranışı olmalıdır. Hakimler bireylere hak ettikleri cezayı saptamaya çalışır. Ancak af dileyerek tazminatı ödeyenler bir alt cezayı, pişman olup, bir daha yapmama ötesinde, işlenen suçun tam tersini yapanlara da iki alt ceza taktir edilir. İlk defa yapan bile bir alt ceza alır. Amaç terbiye ve ıslah etmektir.
- Başkasından şifa dileme yerine, başkasından yardım ve suçun kaldırılmasını isteme yerine, mağdur olan bireyden af dileyerek tazminatı ödemediğinizde, şikâyetten vaz geçmesi bile cezanızı bir alt maddeye indirebilir. Ancak başkasından istediğiniz yardım, cezanızı bir üste çıkarabilir.
- Zararı yapan bunu bilerek kasten yapıyor ve azgınlık olarak, yaptığı şeyden menfaat ötesi gurur duyuyorsa, inatla nefret ve insanlık dışı yaklaşımını sürdürüyorsa, artık bu kişinin cezası artar. Af dilemesi bile gerçekten değil, pişmanlık yoktur, aldatmacadır.

Kuran temelinde Nefret algısı

İnanç boyutunda bazı yorumlara dayalı algılar olmaktadır. Kuran temel olduğuna göre, kaynağından ele alınan Ayetler ile konunun irdelenmesi düşünülmektedir. Ancak, öncelikle kelimelerin anlamları, orijinal şekli ve daha sonraki eklemeler ile yapısındaki değişimler ile ortaya konulacaktır. Terminolojiler zaman içinde değişmiş, kültürler, soyut kavramlardan somuta getirmiş oldukları gözlenmiştir.

Takva: kendilik bilinci, farkındalıktır yerini bulmaktayken, Allah'tan korkma, kurallar, emirlere uyma ile dinin yasak ettiği şeylerden sakınıp buyurduklarını yerine getirme şekline çevrilmiştir.

Takvanın eş anlamlısı Züht: züht ise basiret, yumuşaklık, şefkat demek ise de sonradan eklenerek belirtilen anlamlar; Dünya'ya rağbet etmeyip kendini ibadete verme, (İslam'da Nihilizm, Dünyadan vaz geçme temelde yasak olandır), nefsinin her türlü zevkten alıkoyup ibadet yolunu seçme denilmiştir (Kuran her türlü değil, sadece Dünya zevki denmiştir).

Zevk: zevk kelime anlamı; hoş giden ya da çekici bir şeyin elde edilmesinden, düşünülmesinden doğan hoş duyum ya da duygu, güzeli çirkinden ayırabilme yetisi.

Abd ve üretilen kelimeler ibadet: Eski İbranicede ibadet ise çalışarak değer üretmek demek iken, kul ve köle anlamı eklenmiştir. Köle olan nasıl sorumluluk alacağı sorgulanmamıştır.

Yorum

- 1) **Nefret** (Nefret konusunda: 9 Surede, 12 Ayette 13 nefret kelimesi geçmektedir) **Genel değerlendirme olarak:** İlke olarak fiile nefret edilir, kişiye değil. 26/168: (Lût) dedi ki: "Gerçek şu ki, sizin bu fiillerinizden nefret ediyorum! (Fâile değil, fiile nefret gerçeği vurgulanıyor. Ahmet Hulusi)"
- 2) **Nefret edilen konular:** a) **Bireyin Hakkını engelleme:** 5/2: *Mescid-i Haram'a girmenizi engellediler diye bir kavme olan nefretiniz, sizi haddi aşmaya sevk etmesin... Bir ve takva üzere yardımlaşın; zulüm ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'tan korunun...* b)

Sübjektif yargıdan bulunulmamalı, Adil olmak gerekir: 5/8: *Ey iman edenler... Allah için dosdoğru durun, âdil şahitler olun... Bir topluluğa olan nefretiniz sizi adaletsizliğe sevk etmesin! Âdil olun, bu anlayış korunmaya daha yakındır... Allah'tan korunun! Muhakkak ki Allah tüm fiillerinizi (onların yaratana olarak) Habîr'dir, c) Yapamayacağı şeylere söz vermek: 61/3: *Yapmayacağınız şeyi söylemeniz, Allah indinde çok nefret edilesidir!**

- 3) Zevk kelimesi olarak tenkit edilen Dünya zevkleri anlamıdır (Zevk konusunda: 26 Surede, 43 Ayette 44 zevk kelimesi geçmektedir.). Bunlardan bazıları; a) **Görüşler ve uygulamalarda etik dışı yaklaşım ile benlik kabul görmemektedir.** 45/35: *Bunun böyle oluşunun sebebi şudur: Allah işaretlerini ciddiye almadınız ve dünya zevkleri sizi aldattı!"... Bugün ondan (ateşten) çıkarılmazlar ve onlardan özür de kabul edilmez, b) Helal olmayan bedensel zevkler;* 2/169: *O (şeytan) size ancak egonuzu kuvvetlendirecek fikir ve fiilleri, yalnızca helal olmayan bedensel zevkler için yaşamayı ve Allah hakkında ilme dayanmayan şekilde hüküm vermenizi emreder. 3/14: ... Oysa bunlar geçici dünya zevkleridir ...*
- 4) Korku değil, severek yapma tanımlanmaktadır; a) **sevginin, Yaratana olduğunu bilinçli olan anlayabilir;** 2/165: *... İman edenler ise sevdiklerinin yalnızca Allah olduğunun şuurundadırlar, b) iman edenler korkmaz, endişe bile duymazlar;* 2/62: *Onlar için ne korkulacak bir şey kalır ne de onları üzecek bir olay, c) eylemler de sevgi ile yapılmalıdır;* 2/177: *... Allah sevgisiyle malı, akrabaya, yetimlere, miskinlere, yolda kalmışlara, yardım isteyenlere, kölelikten kurtarmaya veren; salâtı ikame eden, zekâtını veren, söz verdiğinde sözünde duran; sıkıntı, hastalık ve şiddete maruz kaldığında buna dayanandır. İşte bunlar sadıklar ve korunanlardır*

Sonuç

Olumlu veya olumsuz olması değil, bunu algılamalı, bilinç durumuna getirmeliyiz. Nefret algısının kabul edilebilir olmadığı, fiillerine ancak kızılabilceği vurgulanmaktadır. Nefret duygularının adil, hak edişe göre davranışları etkileyebilecekleri, bu nedenle özellikle kişiye sadece uyarı yapılabileceği algılanmalıdır. Korkmanın olmayacağı, sevgi ile yaklaşımın temel alınmasının gerektiği, kelimelerdeki değişimi değil, temel alınması gereken, gerçek anlamlarına göre değerlendirmenin önemi belirgindir. Yasaklarda da (2/173); 1) zarar unsuru olmaması, insanlık namına olması, 2) zor durumda kalınması, 3) yaptığı işi doğru bile kabul etmeyerek, 4) haddi, sınırı aşmadan, 5) kendine de zulmetmeden, 6) doğru gerekçeler için saptırma yapmadan, gerçeği olduğu gibi kabul etmek, gerekirse tazmin etmek, 7) tekrarlamaması için gereken tedbirleri almasında genel bir sakınca yoktur denilmektedir. Yapılan yanlış olsa da geçersiz kabul edilmemeli, gereken tazminat veya bedel ödenmelidir. Bilinmelidir ki komplikasyon suç değildir, komplikasyon olmaması için gereken dikkat ve özeni almamak taksir, suç kapsamındadır. (96/2) İnsanların alaka, ilgi ve sevgiden yaratıldığı ifadesi ile ilk emir olan (96/1) Yaratanın adı ile oku, eğitim al ve eğitim al demektedir. Bu açıdan her şeyin başı olumlu ve olumsuz durumlarda da yönlendiren sevgidir demek uygun olacaktır.

Af Dilemek

Af dilemek sosyal olarak suçu kaldırmadığı, sadece birey ile suç işleyen ile ilişkinin kesildiği, ondan uzaklaşıldığı anlamındadır. Bir bakıma onu İnsan bir şeyi affettim demek ile gerçek anlamda onun tüm suçlarının düşürmesi anlamında değildir, sadece onunla ilişkiyi kesmek anlamındadır. Tazminatı ve bedeli ödememesi değildir.

Sevmenin bu açıdan vazgeçilecek tarafı olamaz. Seven kişi nefret duymaz, onlara acır ve onları kendi başlarına bırakır, selamdan öte ilişkilerini de keser. Selam insan olmalarından kaynaklanır, yoksa iletişim ve ilişki açısından değildir.

Mutluluk ve Gülümseme

KATKI: Pınar UGUR: Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama, pinarrugurr@gmail.com

Mutluluk tanımlaması olarak; TDK sözlüğünde “*Bütün özlemlere eksiksiz ve sürekli olarak ulaşılmaktan duyulan kıvanç durumu, ongunluk, kut, saadet, bahtiyarlık, saadetli olmak*” olarak tanımlanmakta olup, şimdiye dek sayısız değişik tanımları yapılmış görece ve görelî bir kavramdır. [Wikipedia](https://tr.wikipedia.org/wiki/Mutluluk)

Görece ve görelî olan kavramlar açısından bazı sorguların yapılması gereklidir.

- Mutluluk nasıl oluşur?
- Mutluluk ile gülümseme arasında bağlantı var mıdır?
- Gülümsemenin hayatımıza yararları nelerdir?
- Mutsuzluk nedir?

Mutsuzluğu tanımlamak biraz zor olsa gerek. Mutluluk gibi mutsuzlukta kişiden kişiye değişen bir kavramdır. Genelde mutsuz olan insanlar karşılarındaki kişileri kıskanırlar. Hiçbir şeyden hoşnut olmazlar bir çeşit manevî üzüntüdür mutsuzluk. Üzüntü istenilen bir şeyin gerçekleşmemesinden ya da olması istenmeyen olaylardan doğan ruh tedirginliği olarak tanımlayabiliriz.

Mutluluk nasıl oluşur?

Zihnin dışındaki her şey mutsuzluktur, zihnin içinde gerçekleşen her şey mutsuzluktur. Onun tersi senin mutluluk alanındır ve mutluluk kendi içinde mutsuzluğu da barındırır, aynı şekilde mutsuzluk da mutluluğu barındırır. Her duygu içinde olumlu ve olumsuz bir enerji taşır. İnsanlar mutsuzlukla karşılaştığında onun olumsuz yönüne odaklanırlar, oysa derinliğinde mutluka bir mucize yatmaktadır.

Mutluluk hem fiziksel hem de ruhsal olarak iyi olmanızı sağlar. Olumsuzluklara üzölmek yerin olumlu şeyler düşünmek sizi kendinize getirir.

İyilik yapmaya çalışın çünkü başkalarını mutlu etmek sizi de mutlu eder. Yapılan araştırmalara göre çevrelerindeki insanlara, maddî ya da manevî yardım eden kişilerin daha huzurlu ve mutlu hissettiğini ortaya koyuyor.

Olumsuzluklara üzölmek yerine olumlu şeyler düşünmek siz kendinize getirir. Mutluluk denen şeyin bir ömür olduğunu, seni kavrayıp alıp götürdüğünü, sonsuza kadar sürdüğü, çok büyük olduğunu düşünüyor insanlar. Bu yüzden bekliyorlar bazen bir ömür boyu oysa mutluluk denen şey an meselesi, ufacık anlar, bazen ufak bir gülümseme bazen tebessüm, bazen ufacık bir parça çikolata, bazen parlayan bir yıldız...

Tabii mutluluk kişiden kişiye farklılık gösteren bir kavramdır. Kimi insanlar ufacık bir şeyden mutlu olmayı başarabilirken bazı insanlar tam tersi ne yaparsan yap mutluluk onlar için o kadar basit değildir. Mutlulukta mutsuzluk gibi çok geniş bir kavrama sahiptir.

İnsanlar yapıları itibari ile birbirlerinden çok farklı yaratılmışlardır. Her insandaki duygu, görüş, yapı, düşünce itibari ile farklılıkları vardır. Burda önemli olan karşıdaki kişinin senin ne kadar anladığı senin için önemi ve sendeki yeridir.

Tanıdığım kişiler arasında iyilerim vardır. Beni mutlu edenler vardır. Bazen onları gördüğüm andan itibaren mutlu olurum. Mutluluk kavramı çok basit çünkü kişi ufak şeylerle mutlu olmayı başarabilmeli.

Mutluluk bütün özlemlere, bütün isteklere etkisiz bir biçimde ve sürekli olarak erişmekten duyulan sevinç.

Mutluluk ve gülümseme arasında bağ vardır.

Gülme, gülümseme

Gülümseme bir tercihtir ve herkese çok yakışıyor.

Gülüş, sosyal ilişkilerde mutluluğu paylaşmak gibi görülebilir ama her zaman mutluluk ifadesi değildir. Hepimiz patronumuzun yaptığı bir şakaya komik olmasa bile gülme eğilimindeyizdir. Yani güç karşısında tebessüm eden yüzler görür. Yani gülmek gücün ve saldırganlığın bir göstergesi de olabilir.

Gülmek de üzüntü veya öfke gibi boşalma yoludur.

Bebekler doğar doğmaz, içgüdüsel olarak ağlarlar ama ancak 4 hafta sonra gülümsemeye başlarlar. Anne babanın bundan mutluluk duyduğunu hissettikçe gülmeleri fazlalaşır. Gülmek bir çeşit dışa vurumdur.

İnsanlar hep mutlu olduklarında gülmezler bazen sinirlilik anında kendini kaybedip gülmeye başlarlar. Bazen ağlarken gülmeye başlarlar, ruhsal yapı itibari işle gülmenin de çeşitli sebepleri vardır. Dünya da gülen tek varlık insan değildir. Belirlenmesi zor olsa da bazı hayvanlar da gülme benzeri bir davranış vardır.

Çocuklarla ve yetişkinlerle yapılan çalışmalara baktığımızda çocukların yetişkinlere oranla 3 kat daha fazla gülme eğiliminde olduğu bulunmuştur. Bir insan günde ortalama 13 kez gülüyor ancak bu gülmelerin çok az kısmı şaka veya kasti olarak yapılan gülümsemeler.

Gülmenin de bir bilimi var. Gülme ve gülmenin vücuda etkileri Gelotoloji olarak adlandırılmaktadır.

Gelotoloji, gülümsemenin insan fizyolojisi üzerindeki etkilerini inceleyen, yeni gelişmekte olan bir psikoloji dalıdır. [Vikipedia](#)

Gülmenin insanlar için tıbbi açıdan yararı olduğunu bilinmesi bu bilim dalının oluşturulmasında etkindir. İnsanın gülmesi, gülmesini sağlayan durumlar biyolojik olarak olumlu etkiler yapmaktadır. Gülme farklı uyaranlara karşı bedenin verdiği bir tepkidir. İnsanlar komik tepki olaylara güldüğü kadar, toplumda sosyal iletişim sırasında ve gıdıklandıkları zamanlarda gülerler.

Gülmenin zihin ve beden sağlığına faydaları;

- Stres ve gerginliği azaltıyor
- Vücudun ağrı toleransı artırıyor
- Bağışıklık sistemini güçlendiriyor
- Depresyonla savaşıyor

- Hayattan zevk alma duygusu ortaya çıkarıyor
- Kan basıncını düşürüp kalp fonksiyonlarını iyileştiriyor
- Kan şekeri seviyesini düşürüyor
- Kanser hastalarının psikolojik tedavisinde destek sağlıyor
- Gülümsemek makyajdan daha çekicidir
- Her yeni doğmuş bebek gülümseyebilme yeteneğine sahiptir
- Gülümserken 5 ila 53 yüz kası çalışır
- Gülümsemek stresi azaltıyor
- Gülümsemek surat asmaktan daha kolay yapılan bir eylemdir
- Kadınlar erkeklerden daha çok gülümser

Yorum

Bu etki, endomorfın, serotonin, oksitosin ve bazı hormonların salınımı ile sağladığı ve ağrı önleme, ağrı giderilmesi açısından yenidoğan bebeklere de uygulanan bir yöntem olmaktadır.

Sonuç

Konunun yenidoğan ile ilintisi ne olabilir? Hekimlerin veya hasta ailelerin hukuksal hata veya yanlış yapıldığı konusu değildir. Sağlık personeli tüm aklı, bilgi ve becerisi ile 1000gram bile olmayan bir bebeği yaşatmaya çalışırken, akut dönemler ile baş edebilmiş iken, 12 günde yaşam savaşını kaybetmesi büyük bir serviste yıkıntıya neden olmaktadır. Nitekim Bebek Psikiyatrisi anne, baba yanında sağlık personeli; hemşire, doktorun da desteklenmesi gerekirse tedavi görmesini belirtebilir. Yaşatılan ve sağlıklı eve gönderilene bakın ve bunları örnek alın denilse de yaşama açısından teslim olan bebeklerde servisi etkilemektedir.

Hekimlik, garanti vermediğine göre, hastalığın boyutu, gelişimi ve sonuçları konusunda verdiği bilgi o durumda sorgulanabilir. Bir prematüre oksijensiz ortamda ölecektir, ancak oksijen desteği ile yaşaması sürece bırakılmaktadır. Bizim sağladığımız gelecek değil, o andaki durumudur. O anda onun siyanozunu önlemekteyiz. Bir süre sonra yükselen karbondioksit nedeniyle pelte gibi olacak, zaten ölüme yatkın olacakken, yeterli oksijenlenmesi ile hareketlilik boyutu ile canlı bir varlık olarak net tanımlanabilecektir. Yaşam desteği sağladıkça, bireyin yaşama tutunduğu gözlenmektedir.

Her olgu, yaşayan bir insan olarak kutsaldır ve onun yaşam hakkı sağlanmalıdır. Yaşam Kalitesi veya Ekonomi gibi varsayımlar yerine, sorun oluşmadan yaklaşım yapılmalıdır. 1500gram altında Hidrosefalisi olan bebeğin babası basınç ile beyni tahrip olacak mı diye sorunca, biz hiç müsaade eder miyiz demişim. Bebek sağlıklı olarak yaşamına devam ettiğini de eklemem gerekir.

Bu açıdan olumlu olanlar yanında olumsuz durumlarda bir tecrübe ve bir mücadelenin simgesi olarak bizlere sevgi oluşturmalıdır. Bundan sonra neler yapılabileceği konusunda bize aydınlatmalı, ayrıca, kitap bilgisi ve literatür yerine, bebeğin fizyolojisini desteklemek için medikal bilim temelinde yaklaşım yapılmalıdır. Kan şekeri göre insülin dozu ayarlanmaktadır. Bu açıdan ne kadar glikoza ne kadar insülin verileceğini olgu bize belirtecektir. Ufak prematürelere kan şekeri yüksekliği insülin etkisizliği veya farklı etkileşimi nedeniyle olacağından, bunu bebeği inceleme ile saptanabilecektir.

Kısaca hekimlik mesleği, sağlık yaklaşımları, içinizde sevgi olmadan yapılamaz. Olumlu olanlar kadar olumsuz durumlarda sevgiyi artırıcı olmalıdır. Bizler Tanrı rolünü oynamamalıyız.

İnsan her yere kendini götürmektedir, yaşam kendi yaşamıdır. Bu nedenle sadece mutluluk verenler değil, sorun ve üzüntü verenlerden de ibret alarak, ondan kendini soyutlama ve kurtarma ile benliğini, aklını ve sevgisini devam ettirme ile her olayın bir sevgi boyutu yaratmalı, içindeki sevgiyi arttırmalı, sevgi ile kendine bir koruma halkası oluşturmalıdır. Bir prematürenin büyümesi ve gelişmesi için tüm çabanın tek kaynağı vardır, sevmek. Hemşire kendini anne yerine koyarak bu sevgiyi aktif uygulamaya yönlendirmesi ile çocuk beslenir, büyür, kilo alır.

Bir birey, tamamen kazanç temelinden olayı, konuyu ele alırsa, eğer zorla, nefret oluşturacak boyut ile net bir kazancı olmuyor, olmayacak ise, o zaman olayı tersten alarak, sevgi ile oluşturması boyutu değiştirecektir. Bir savaş ortamında, konu yok etme, sürme ve öldürme olarak alınmaz, sadece silah çekene ateş edilir, bir bağımsızlık ve hürriyet sağlanmak amacı taşırırsa, olayın boyutu değişmektedir. Bu açıdan Bağımsızlık, İstiklal Savaşımız tanımı vardır. Fatih, fetih yapan, savaşı kazanan tanımı olmamaktadır. Bazı tarih kitaplarında, İstanbul'u Fatih fetih yapmadı, İstanbul Fatih'i fetih yapmıştır denir. 9-12 ay hiçbir Rum görevlinin yerinin değişmemesi, tüm sistemleri aktif tutması ve yeniden yapılandırması ile hakimiyet sağlanmıştır. Savaşta bile sevgi boyutu öne alınmalıdır.

Yaratan bizi *Alaktan, Alaka, İlgi ve Sevgiden* yaratmış, *God is Love* İncil kaynaklı bir vurgudur. Bize şah damarından yakın olması ile, içimizdeki sevgiyi aklımız ile gönlümüzü bütünleştirerek tüm Evrene yaymalıyız.

M. A. Akşit Koleksiyonundan